

KÖZLEMÉNYEK A PÉCSI ERZSÉBET-TUDOMÁNYEGYETEM KÖNYVTÁRÁRÓL

36. szám.

1936. augusztus.

J E L E N T É S A K Ö N Y V T Á R M Ü K Ö D É S É R Ő L

1935 SZEPTEMBER 1-TŐL 1936 AUGUSZTUS 31-IG.

Az 1934/35.-i tanévről szóló jelentésének élére a Könyvtár vezetésével megbízott dr. Holub József egyetemi ny. r. tanár a következő megjegyzést állította: "Természetes, hogy a Könyvtár munkája ez idő alatt azon az uton haladt, melyet dr. Fitz József jelölt ki s készített elő." Mikor a Könyvtár vezetését átvettem, hamarosan meggyőződtem arról, hogy ez a vezérelv nem csupán a szóbanforgó rövid átmeneti időszakra vonatkoztatva volt a lehető legszencsecsébb, hanem hosszú időkre az egyetlen lehetséges álláspont, melyet Könyvtárunk mindenkori vezetője elfoglalhat. És pedig nem csupán azért, mert a könyvtárak életében megbecsülhetetlen értéke van a kontinuitásnak, a rendszer stabilitásának és következetességének még akkor is, ha a rendszer nem egészen kitűnő; hanem éppen azért, mert a Fitz József által inaugurált rendszer valóban kitűnő, - nem csak könyvtárunk feladatainak és eszközeinek felől meg teljes mértékben, hanem a könyvtárkezelés legmodernebb elveinek és legmagasabb követelményeinek is. Hosszu idő fog eltelni addig, amíg a könyvtárkezelés állandó változásoknak alávetett elvei és gyakorlata olyan átalakuláson mennek keresztül, mely Fitz József újraépítő, újjáalkotó munkájának revízióját, fel-

frissítését fogja kivánni. Addig azonban a főteendő, az egyetlen lehetséges program: a meglevő rendszer következetes és precíz keresztvitelének biztosítása. Ez természetesen nem zárja ki a munkaökonomiát és a felvételi gyakorlatot illető esetleges részleges újításokat, melyeknek lehetősége, illetve szükségessége a praktikus munka során ugyyszólván szünet nélkül jelentkeznek s melyek elől egy élő könyvtár sem zárkozhatik el, - de igenis kizárja az alapoknak, az elveknek a megbolygatását.

I. Bevételek és kiadások.

Az 1935/36. tanévben 18,318.80 P. állott a Könyvtár rendelkezésére. A bevételek egyes tételei, szembeállítva az 1934/35. tanévvel, a következők voltak:

	1934/35.	1935/36.
Allami dotáció	3,000.--	3,600.--
Iktatási díj	312.--	284.--
Iktatási illeték	4,305.--	3,976.--
Iratkozási illeték	10,212.--	10,008.--
Házipénztár bevételei	801.93	450.80
Rendkívüli segély	1,000.--	--.--
Összesen:	19,630.93	18,318.80 P.

Ezen bevételekből levonandó az 1934/35. tanév végén mutatkozó 750.42 pengőnyi kiadási többlet, melyből quacsturái számlákra 468.24 P. (helyesbített összeg), gazdasági hivatali számlákra 174.97 P., a házipénztárra pedig 107.21 P. esett. A könyvtár tehát a folyó tanévben tényleg csak 17,568.38 P. felett rendelkezett.

Ez az összeg az eddigi gyakorlatnak megfelelően osztatott fel, mégis azzal az eltéréssel, hogy a Könyvtárbizottság I. ülése által az olvasótermi könyvanyagban megállapított hiányok pótlására engedélyezett 2000 P., illetve helyesebben az ebből az összegből a fenti célra tényleg igénybevett 1800 P., az iratkozási illeték végösszegéből előre levonásba hozatott s csak a maradék osztatott fel a szokásos kulcs szerint. Ezen az alapon a hittudományi kar 1050.63 P., a jog- és

államtudományi kar 1707.27 P., az orvostudományi kar 2232.57 P., a bölcsészettudományi kar pedig 1575.93 P. értékben jelenthető be könyvigénylőseket. Ezeket az összegeket a karok teljes egészükben igénybe is vették: a hittudományi kar kari könyvtára számára, a jogtudományi kar a kari és szemináriumi könyvtárak használatára állandóan járatott folyóiratok és folytatásos művek ezévi költségeire, az orvostudományi kar az I. félévben a kórbonctani, a II. félévben az élettani intézet könyvkiválmaira, a bölcsészettudományi kar pedig az előre megállapított sorrend alapján az I. félévben a francia intézet, a II. félévben a magyar történelmi intézet könyvkiválmaira.

Az állami dotációnak és az iktatási illetéknek - ugyancsak az eddigi gyakorlatnak megfelelően - 40 %-a állott a könyvtárigazgatóság, 60 %-a pedig az egyes tanszékek rendelkezésére. A hittudományi kar a 60 %-nak reá eső részét (727.30 pengőt) - mint eddig is - osztatlanul kari könyvtára részére vette igénybe.

Az összes kiadások megoszlását a f. táblában a következő táblázat mutatja:

	állami dotációból	quaesturai illetékekből	házipénz- tárból	Összesen	%
könyv- és folyóirat- vásárlás	3,280.13	8,729.36	--	12,009.49	68 %
könyvkötés	128.40	2,236.98	--	2,365.38	13 %
egyéb dologi kiadások	40.50	1,019.45	120.59	1,180.54	7 %
személyi kiadások	--.--	1,830.--	341.--	2,171.--	12 %
Összesen:	3,449.03	13,815.79	461.59	17,726.41	100 %

A rendelkezésünkre állott 17,568.38 pengőt tehát teljes egészében elköltöttük, sőt ezen felül számlakönyvünk szerint 158.03 pengő kiadási többlet mutatkozik. Számlakönyvünk szerint ez a kiadási többlet a következőképpen oszlik meg: gazdasági hivatali számlánkon 24 pengő, quaesturai számlánkon 16.03 pengő, a házipénztárnál pedig 118 pengő. A kiutaltványozott összegek expediciós költségei ezt a kiadási többletet gazdasági hivatali számlánkon 24.38 pengőre, quaesturai számlánkon pedig 26.03 pengőre emelik, - vagyis a tényleges kiadási többlet 166.41 pengő.

A tanév folyamán kifizetett számlákat számlanyilvántartási naplónk a 891., 894., 897-1104. és 1106-1114. tételszámok alatt sorolja fel.

II. A gyarapodás.

A gyarapodás - nem számítva a hittudományi kar soproni könyvtárának gyarapodását, valamint a kurrens folyóiratokat, melyekről alább külön számolunk be - 3257 darabra rugott. Ebből 1205 darab volt vétel (661 darabbal több mint a múlt tanévben), 1447 darab ajándék (1146 darabbal kevesebb mint a múlt tanévben), 558 darab köteles példány (1693 darabbal kevesebb mint a múlt tanévben), végül 47 darabot szereztünk osere útján (89 darabbal kevesebbet mint a múlt tanévben). A vételek számának és az összgyarapodásban való részesedési arányának erős emelkedése a gyarapodás minőségének és értékének örövendetes javulását mutatja; az emelkedés egyébként részben a beszerzéseknél takarékosági okokból tavaly alkalmazott restrikcióna vezethető vissza, mely a múlt évi vételek számát az átlagos nivó alá szálította le, - részben pedig a magyar könyvkiadók által az utóbbi években mind gyakrabban rendezett árleszállítási akciók rendszeres kihasználásának köszönhető. Az ajándékok statisztikájában ezidén nem szerepel még - bár már ez év januárjában érkezett - az Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központnak 39 ládát megtöltő tekintélyes könyvajándéka, mivel ennek kiválogatására és feldolgozására csak az 1936/37. tanév szeptember és október hónapjaiban fog sor kerülni. Ez ajándékból mintegy 1300 darabot fogunk állományunkba iktatni, melyeknek hozzászámításával az ajándékok ideai száma a múlt évi - szokatlanul magas - számot még meg is haladja. A kötelespéldányok számának zuhanását tulnyomó részben az okozza, hogy míg a múlt tanévi statisztikába az eddigi gyakorlatnak megfelelően felvételtek a színlapok és gyászjelentések is (összesen 1368 darabbal), melyeket pedig a Könyvtár sohasem vett állományába, hanem mindjárt érkezésük után rendszeresen átadja őket a pécsi

Városi Múzeumnak,- addig az idei statisztikából ezt a két tételt, mivel azok a könyvtár állományánál gyarapítását nem jelentik, már kihagytuk. Egyébként köteleespéldányként ez évben is a pécsi királyi főügyészséghez s a győri, bajai, soproni, szekszárdi, zalaegerszegi, nagykanizsai és szombathelyi királyi ügyészséghez beszolgáltatott sajtótermékeket kaptuk s ezek közül az eddigi gyakorlatnak megfelelően az akcideneciákat kiselejteztük, a szinlapokat és gyászjelentéseket pedig áadtuk a pécsi Városi Múzeumnak. Duplumcsere-akciónk ez év folyamán megfelelő duplumanyag hiányában szünetelt; az utolsó két év folyamán felgyülemlett duplumaink, az Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központ fentemlitett nagy ajándékából kiválogatandó duplumanyaggal kiegészítve, lehetővé fogják azonban tenni a jövő tanévben egy új, tartalmának ígérkező duplumjegyzék kibocsátását.

Az adományozók jegyzéke, az adományozott könyvek darabszámának feltüntetésével:

Allamnyomda 2 drb, Auer P. 1 drb, Balogh S. 1 drb, Bán Á. 6 drb, Belohorszky Ferenc 2 drb, Berlini egyetem 142 drb, Biczó F. 1 drb, Birkás Géza 2 drb, Biró Vencel 1 drb, Blancz könyvkereskedés 1 drb, Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatala 75 drb, Budapesti Egyetem Angol Intézete 1 drb, Budapesti Egyetem Bölcsészeti Kara 102 drb, Budapesti Egyetem Illés-Szemináriuma 1 drb, Budapesti Egyetem Történelmi Szemináriuma 1 drb, Budapesti Szerb Követség 1 drb, Budapesti Unitárius Egyházközség 1 drb, Bureau of Internat. Research, Harvard University and Radcliffe College 14 drb, Carnegie Endowment 14 drb, Columbiái egyetem 11 drb, Cselőtei Lajos dr. 1 drb, Debreceni Déri-Múzeum 1 drb, Debreceni M. Kir. Tisza István Tudományegyetem 3 drb, Debreceni Egyetem Matematikai Szemináriuma 3 drb, Dizseri Sándor 1 drb, Domanovszky Ákos 36 drb, Dunántul 1 drb, The Econometric Society 1 drb, Edinburghi egyetem 1 drb, Egri Érseki Jogakadémia 1 drb, Erdélyi Szépmíves Céh 1 drb, Fővárosi Könyvtár 1 drb, Fondation Universitaire, Bruxelles 1 drb, Franklin Társulat 11 drb, Fr. List Gesellschaft 2 drb, Freiburgi egyetem 1 drb, Gandi egyetem 6 drb, Walter de Gruyter et Co. 1 drb, Gyalui Farkas 1 drb, Halasy-Nagy József 1 drb, Halle-Wittenbergi egyetem 1 drb, Hantos Gy. 1 drb, Hirschwald könyvkiadó 1 drb, Holub József 3 drb, The Hokkaido Imperial University 1 drb, Hóman Bélint 1 drb, Istituto Interuniversitario Italiano 2 drb, Jézus-Társasági Tartományfőnökség 1 drb, József nádor Egyetem Bányá-, Kohó- és Erdőmérnöki Kara 2 drb, Kanzlei der Salzburger Hochschulwochen 1 drb, Kardos Tibor 1 drb, Keoskeméti Ref. Jogakadémia 1 drb, Kelemen L. 1 drb, Kertész J. 1 drb, Kieii egyetem 4 drb, Kisléghi-Nagy Dénes 5 drb, Középiskolák 8 drb, Közgyűjtemények Főfelügyelősége 45 drb, Központi Statisztikai Hivatal 3 drb, Kovách G. 1 drb, Lázár I. 1 drb, Leideni egyetem 1 drb, Leroquan V. 1 drb, Liegei egyetem 2 drb, Lovag S. 1 drb, M. Kir. Igazságügyminiszterium 1 drb, M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszterium 41 drb, Magyar Leszámitoló Bank 1 drb, Magyar Orvosi Könyvkiadó Társulat 5 drb, Magyar Szemle Társaság 1 drb, Magyar Tud. Akadémia 32 drb, Marton G. 1 drb, Morza Gy. 1 drb, Mészáros E. 1 drb, Meyer E. 4 drb, Nagy István 12 drb, Nápolyi egyetem 12 drb, Népszövetség 1 drb, Olay Ferenc 3 drb, Országgyűlés Felsőháza 6 drb, Országgyűlés Képviselőháza 10 drb, Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központ 159 drb, Országos M. Kir. Színművészeti Akadémia 1 drb, Országos Tűzoltó Szövetség 1 drb, Pécs-Baranyamegyei Múzeum Egyesület 1 drb,

Pécsi Egyetem Bölcsészeti Kara 23 drb, Pécsi Egyetem Gyermékklinikája 1 drb, Pécsi Egyetem Rektori Hivatala 367 drb, Philipsművek 53 drb, "Philobiblon" folyóirat 1 drb, Puder Sándor 1 drb, Révay J. gróf 1 drb, Rochesteri Egyetem 1 drb, Schleich L. 1 drb, Scipiades Elemér 1 drb, Sőregi János 1 drb, Somogyi F. 1 drb, Spiller G. 1 drb, Szegedi Egyetemi Könyvtár 1 drb, Szegedi Ferenc József Tud. Egyetem 2 drb, Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara 1 drb, Szent István Társulat 2 drb, Szigetvári Zrinyi Múzeum-Egyesület 1 drb, Tanaka Ch. 4 drb, Tátray-Trájer István 3 drb, International Tin Research and Development Council 21 drb, Technológiai Intézet Könyvtára 2 drb, Thirring Lajos 1 drb, Tisza István Tudományos Társaság 1 drb, Tübingai Egyetem 2 drb, Virányi Elemér 5 drb, Varga István 1 drb, Veress E. 1 drb, Techmeister Iászló 47 drb, Zoltai Lajos 1 drb.

Ezévi gyarapodásunk számozás és szakok szerinti megoszlását az alanti táblázat szemlélteti:

	Vétel	Csere	Köteles- példány	Ajándék	Összesen
Enciklopedikus munkák, bibliografiák, évkönyvek	79	--	17	30	126
Könyv- és nyomdászattörténet	1	--	--	12	13
Theologia, Vallás, Egyház	44	--	97	7	148
Politika, Szociológia	37	2	29	126	194
Jogtudomány	57	--	17	74	148
Közgazdaság	82	--	48	20	150
Orvos tudomány	123	--	26	17	166
Filozófia	71	--	4	38	113
Nevelés tudomány	20	--	18	12	50
Egyetemi nyomtatványok	--	--	11	180	191
Disszertációk	--	--	--	482	482
Középiskolai értesítők	--	--	83	33	116
Nyelvészet	31	--	7	15	53
Irodalomtörténet	86	--	11	16	113
Szövegkiadások, szépirodalom	302	--	59	52	413
Történelem	83	5	13	62	163
Életrajzok, memoirek	58	--	13	15	86
Művészetek, Művészettörténet	19	--	18	32	69
Hadtudomány, hadtörténelem	5	--	30	10	45
Földrajz	30	--	5	12	47
Néprajz	9	--	2	8	19
Mathematika	4	--	--	7	11
Természettudományok	49	--	17	74	140
Technika	2	--	5	84	91
Mezőgazdaság	2	--	22	6	30
Sport	2	--	6	--	8
Országgyűlési nyomtatvány	2	--	--	9	11
Régi folyóiratok	--	40	--	14	54
Vegyes	7	--	--	--	7
Összesen:	1205	47	558	1447	3257

A könyvtárnak járó folyóiratok száma a tanév végén 400 volt. Származásukról és jellegükről az alábbi táblázat számol be:

	Vétel	Köteles- példány	OKBK ajándéka	Egyéb ajándékok	Összesen
Hazai folyóirat	62	63	27	42	194
Külföldi folyóirat	50	--	35	44	129
Fővárosi Hírlap	1	--	--	4	5
Vidéki hírlap	--	53	--	8	61
Hivatalos lap	1	3	--	7	11
Összesen	114	119	62	105	400

III. A katalogizálás.

A feldolgozás munkája a könyvtárbizottság elmúlt évi I. ülésén bemutatott és ott jóváhagyott munkaprogramm útján haladt. A programban tervezett munkák maradék nélkül végrehajtottak.

A program legfontosabb pontja az alfabetikus katalogusok rendjének revíziója volt. A közönség rendelkezésére álló két alfabetikus katalogus rendje erősen fel volt forgatva s a harmadiké sem volt már kielégítő. A sorrend helyreállítása kapcsán egyuttal kijegyeztük a lényegesebb hibákat, illetőleg következetlenségeket, melyek a legnagyobb gondossággal végzett katalogizáló munka mellett sem kerülhetők el teljesen. A három betűrendes katalogus revízióját párhuzamosan végezte három tisztviselő, akik egyuttal össze is olvasták a katalogusokat s így az is megállapítást nyert, hogy mely cédulák kallódtak el időközben a három katalogusból. A megállapított hibák és hiányok kiküszöbölését megkezdjük. A helyreállított rend konzerválását azzal igyekeztem biztosítani, hogy a kölcsönző közönség rendelkezésére álló katalogus céduláit teljesen rögzítetttem s hogy a három alfabetikus katalogus kezelését és rendbentartását egy-egy tisztviselőre bízom, ki a gondjaira bízott katalogus rendjéért felelős.

Ez a revíziós munkálat az előirányzott időnél valamivel tovább: közel 6 hónapig tartott. Ez alatt az idő alatt a katalogizálás az új szerzeményekre szorítkozott. A revízió befejezése után a

Könyvtár régi anyagának még katalogizálatlan töredéke került sorra, amelyből - a duplumok kiválogatása után - mintegy 5500 darabot katalogizáltunk. Ezzel a Könyvtár saját anyagának újrafeldolgozása végleges befejezést nyert, s így a jövő tanévben megkezdhetjük a püspöki könyvtár modern felvételét.

A tanév folyamán a bibliografiai osztály a fönntemlitett 6 hónapot igénybevevő revíziós munkálat mellett összesen 7923 mű 8871 kötetét katalogizálta 897 viaszlapon; a katalogusokba beosztott új címkartonok száma 70,080 volt. A hét katalogus címlapjainak száma ezzel 542,660 darabra emelkedett, melyek 61,286 mű 81,300 kötetét írják le.

Az új szerzeményekről ezidén is külön értesítőt vonattunk le 85 példányban (648-780. számok) s azt ~~időnkint~~ megküldöttük Egyetemünk tanárainak és más érdeklődőknek.

A tanév folyamán befejezést nyert a folyóirat-jegyzék legegéselése, sokszorosítása és szakmutatójának összeállítása is. E jegyzék, amelynek összeállittatását még Fitz József igazgató kezdte meg s melyet az elmúlt tanévben a Könyvtár igazgatásával megbízott Holub József egyetemi ny. r. tanár az egyes egyetemi intézeteknél és szemináriumoknál (részben térítvény nélkül) régóta kölcsön levő folyóiratanyag felvételével egészítettett ki, - nem kíván a folyóiratanyagunk bibliografiai pontossága és kimerítő katalogusa lenni, hanem csupán azt a célt szolgálja, hogy a végleges felvételnek hosszabb időt igénylő elkészültéig áttekintést adjon állományunkról és azt a közönség számára könnyen megközelíthetővé tegye. A folyóiratállomány bibliografiai is kielégítő, részletes felvételét a jövő tanévben szándékozom megkezdetni.

IV. A forgalom.

A kölcsönzőosztály forgalma megmaradt azon a nívón, melyet az elmúlt két tanévben mutatott; az olvasóterem látogatottsága viszont

az idén is az 1933/34. tanévben megkezdődött csökkenő tendenciának további érvényesülését mutatja. Az olvasóteremnek ez a csökkenő látogatottsága valószínűleg az egyetemi intézetek könyvtárainak gazdagodására, főleg azonban a jogtudományi kar szemináriumainak kiépültére vezethető vissza. A kölcsönadott kötetek száma a folyó tanévben 11,120 volt (a múlt tanévben 11,221 kötet), az olvasóterem látogatóié pedig 12,193 (a múlt tanévben 15,768). Ennek megfelelőleg a kiadott látogatójegyek száma is csökkent: a múlt évi 845-ről 696-ra.

Idegen könyvtárakkal a következő kölcsönforgalmat bonyolítottuk le: a Budapesti Egyetemi Könyvtártól 46, az Országos Széchényi Könyvtártól 34, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárától 1, a Fővárosi Könyvtártól 5, a Műegyetem Könyvtárától 3, a Budapesti Egyetem III.sz. Chemiai Intézetétől 2, a pápai Ref.Főiskola Könyvtárától 1, a Néprajzi Múzeum Könyvtárától 1, a Kalocsai Érseki Főgimnáziumtól 1, a bécsi Nationalbibliothektől 1, a bécsi egyetemi könyvtártól 5, a Preussische Staatsbibliothektől 4, a müncheni egyetemi Könyvtártól 1, összesen tehát 105 kötetet kaptunk kölcsön látogatóink számára. Viszont mi az Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központnak 2 s a Szegedi Egyetemi Könyvtárnak szintén 2 kötetet küldöttünk el kölcsön.

V. Személyi ügyek.

Az elmúlt tanév több örvendetes személyi eredményt hozott. A magy.kir.vallás- és közoktatásügyi miniszter ur kegyes volt 25.137/1936.IV.sz.rendeletével teljesíteni könyvtárunk rangidős tisztviselőjének, vitéz dr.Szabó Pál alkönyvtárnoknak, Budapestre való áthelyezése iránti régi kérését, melyet Egyetemünk Tanácsa is ismételten támogatott már a miniszter urhoz intézett felterjesztésekkel. Nevezett a fenti rendelet értelmében f.évi november hó 1.-én

Könyvtárunk kötelékéből kiválik. Az ezzel az áthelyezéssel Könyvtárunk státusát ért veszteségért a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur dr. Horváth Margit napidijasi illetményeket élvező fizetéstelen gyakornoknak, aki 13 év óta teljesít Könyvtárunknál szolgálatot, X. f. osztályu könyvtári segédőrré való kinevezésével (22.700/1936.IV. sz. rend.) kárpótolta Könyvtárunkat, - ezzel az intézkedésével ugyancsak Egyetemünk Tanácsának több felterjesztésben kifejezésre juttatott régi óhaját teljesítvén. Ugyancsak a 22.700/1936.IV. sz. rendeletével a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur dr. Winis Nándorné Vrannay Erzsébet IX. f. o. I. osztályu könyvtári segédőrt a VIII. f. o. -ba alkönyvtárnokká, dr. Várkonyi Nándor X. f. osztályu könyvtári segédőrt pedig a IX. f. o. -ba I. osztályu könyvtári segédőrré nevezte ki. Itt kell megemlítenünk, hogy Egyetemünk Könyvtárbizottsága e tanévi I. rendes ülésén Csokonai Mária okl. középiskolai tanár számára, ki 1933 szeptembere óta teljesít Könyvtárunkban önkéntes gyakornoki minőségben szolgálatot, a könyvtári javadalmak terhére havi 50 pengő tiszteletdíjat szavazott meg. Végül ide tartozik, hogy a Könyvtárbizottság ezévi III. rendes ülésének határozatát végrehajtva, felterjesztéssel fordultam a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz, a mult évi kinevezések során elvesztett második foglalkoztatott diplomásunk pótlására egy új foglalkoztatott diplomásnak Könyvtárunknál való alkalmazását kérve. E felterjesztésem ügyében azonban ezidőig döntés nem történt.

Ugyancsak kedvezően alakult az elmult tanévben a Könyvtár altiszti állománya is. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a Könyvtárunknál üresedésben levő két altiszti állás egyikére II. oszt. altiszt kinevezését, másikának terhére pedig kisegítő szolgáló alkalmazását engedélyezte azzal, hogy a kinevezendő II. oszt. altisztnak leszorult igazolványos altisztnak kell lennie. Miután a Könyvtár altiszti állományában ilyen nem volt, a rektor ur őmagnificentiája II. oszt. altisztté Mieth Klotusz igazolványos tizedest nevezte ki, kisegítő szolgáló pedig az előirt feltételeknek megfelelő

leghosszabb szolgálati idejű könyvtári szegődményest, Kiss Andrást, alkalmazta. Ezekkel a kinevezésekkel altiszti létszámunk nem változott, - pedig a tanév folyamán mind világosabbá lett, hogy a mult tanév folyamán elbocsátott ötödik altisztünk pótlása elengedhetetlenül szükséges. E részben Egyetemünk Gazdasági Hivatala igazgatójának megértő intézkedése hozott megoldást, aki tekintettel arra, hogy a szolgálat zavartalan ellátására a Könyvtár 4 altiszti állományu alkalmazottja elégtelennek bizonyult, f.évi április hó 15.-ével az idényfűtő helyett egy állandóan alkalmazott szegődményest bocsátott Könyvtárunk rendelkezésére, - ezzel egyuttal lehetővé téve Martin István szegődményesnek, akit a fentemlitett altiszti kinevezés következtében 9 éves könyvtári szolgálata dacára el kellett volna bocsátani, eddigi minőségében való megtartását.

VI. Épület és berendezés.

A tanév folyamán az új kapus-altiszt elfoglalta a Gazdasági Hivatal által a mult nyáron helyreállított és átalakított új kapus-lakást s ezzel felszabadult a főépületben levő régi kapuslakásnak második szobája és konyhája is. E helyiségekben a szükséges apróbb átalakítási és tatarozási munkálatokat ugyancsak a Gazdasági Hivatal a nyár folyamán elvégeztette s így e helyiségek ősszel már átadhatók új rendeltetésüknek: az altiszti lakás mindkét szobája tisztviselői dolgozószobául, konyhája pedig ruhatárul fog szolgálni. Ezzel lehetővé válik egyrészt az eddig az emeleten, raktárhelyiségekben elhelyezett tisztviselők leköltöztetése a földszintre s így végre eleget lehet tenni a könyvraktárak zártasága elemi követelményének, melynek szigorú érvényesítése a raktári kezelés rendjének és zavartalanságának elengedhetetlen előfeltétele, - másrészt pedig a ruhatárnak külön zárt helyiségben való elhelyezése, ami régi törekvése a könyvtárigazgatóságnak, mivel a ruhatár eddigi elhelyezése a Könyvtár legforgalmasabb pontján, földszinti

nyílt folyosóján, többizben kellemetlenségeknek és zavaroknak volt a forrása.

A tisztviselők leköltözése következtében felszabaduló két emeleti raktárhelyiség nagyobbikának, a folyóiratraktárnak fokozottabb kihasználására haladéktalanul sor kerül. E raktárhelyiség befogadóképessége jelenlegi berendezése mellett már ki volt merítve, - már az ideai folyóiratgyarapodás elhelyezésére sem volt elegendő hely. Most lehetővé válik a szoba közepén szabadon álló polcok elhelyezésével a folyóiratgyarapodás helyszükségletének kérdését további néhány évre megoldani. A másik felszabaduló emeleti raktárhelyiség túl kicsiny ahhoz, hogy szabadon álló faállványok felállítása útján említésreméltó férőhelynyereségre lehetne itt szert tenni, - e helyiség intenzívebb kihasználása csak modern vasállványok felszerelése útján volna elérhető.

Miután azonban raktárhelyiségeink már teljesen megteltek, a Könyvtárbizottság e tanévi III. ülésén elfogadta két javaslatomat, melyek a helykérdés megoldását célozzák. Az egyik a legközelebbi jövő gyarapodásának elhelyezését van hivatva megoldani a püspöki könyvtár három disztermében szabadon álló polcok felállítása útján. E termek jelenlegi befogadóképessége rendkívül kicsiny, - racionális kihasználásukat viszont tiltja jelenlegi felállításuk és berendezésük régies szépsége, esztétikai értéke. Közvetítő megoldásomat, - hogy t. i. a három termet egymással összekötő, remek perspektívát nyitó ajtóktól jobbra és balra a termek egész hosszában mintegy 1 méter magas kétoldalas polcok állittassanak föl, melyek sem e perspektívát, sem a falak mentén felállított régi könyvanyag szépségének érvényrejutását nem zavarják, sőt csinosabb kivitel mellett a disztelen, primitív padlófelületeket megszakítván, a termek hatását még emelhetik is, - a Könyvtárbizottság elfogadta, s határozata alapján a Gazdasági Bizottság javaslatára a Gazdasági Hivatal igazgatója 1600 pengőt bocsátott a polcok elkészíttetésének céljára rendelkezésünkre. A polcok - melyek az ősz

elejére már el is készülnek - aránylag csekély költséggel mintegy 360 méter új férőhelyet adnak s így elhelyezhető lesz rajtuk a püspöki könyvtár kiegészítő részét képező kanonoki hagyatékok anyaga. Ezzel a püspöki könyvtár egész anyaga - a folyóiratok kivételével - a három díszteremben talál elhelyezést, a kanonoki hagyatékok jelenlegi szobája pedig felszabadul az új gyarapodás elhelyezésére.

Miután azonban ez a megoldás csak aránylag rövid időre biztosítja a szükséges férőhelyet, a Könyvtárbizottság egyidejűleg hozzájárult egy a m.kir.vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz intézendő felterjesztés megtételéhez, melyben az emeleti folyosó modern vasállványokkal való felszerelésének költségeire az 1937/38. évi költségvetésbe 20.000 pengő rendkívüli beruházási hitel beállítását kérjük. Ennek az állványozásnak a keresztülvitele közel egy évtized könyvgyarapodásának elhelyezését tenné lehetővé.

Kisebb jelentőségű eseményei voltak a tanévnek a földszinti folyosónak és mellékhelyiségeknek a Gazdasági Hivatal által az új tisztviselőszobákkal egyidejűleg végrehajtott tatarozása és a helyrajzi katalogus számára Rét új 50-fiókos katalogusszekrény beszerzése.

Pécs, 1936. augusztus hó 31.-én

Dr. Domanovszky Ákos

mb. igazgató.